

Хэдзынхэм зафагъэхъазыры

Адыгеим хэдзынхэмкӀэ и Гупчэ комиссие хэтхэм тыгъуасэ зэхэсыгъо ялагъ. Ар зэрищӀагъ комиссием ипӀащӀу Сэмэгъу Нурбий.

Апэрэ Иофгыгъоу зэхэсыгъом кыщӀалэтыгъэр Юныгъом и 14-м республикэм щыкӀошт хэдзын кампанием зызэрэфагъэхъазырырэр ары. Адыгеим хэдзынхэмкӀэ и Гупчэ комиссие исекретарӀу ХъацӀэцӀэ Фатимэ кыщӀэриуагъэмкӀэ, мы мафэм хэдзын кампаниибл республикэм щыӀащт. Ахэм ащыщых муниципальнэ гъэпсыкӀэ зилэ «Адыгэкалэ» иадминистрации ипӀащӀ ихэдзынхэр, ТӀху-тэмыкӀое районимкӀэ Къэралыгъо Советым — Хасэм идепутат хэдзынхэр. Джащ фэдӀу Афыпсыпэ къоджэ псэупӀэм, къалэу Мыекъуапэ, Коцхъэблэ ыкӀи Мыекъопэ районхэм январоднэ депутатхэм я Советхэм ахэтӀыщтхэр хадзыщтых. Хабзэ зэрэхъугъэу, хэдзын кампаниер емыжъэзэ зэрифэшъуашӀу зэрэкӀоштым пае пӀшорыгъэшӀ Иофхъабзэхэр зэхӀащӀ. Хэбзэгъэуцугъэм диштэрэ лъэныкъохэр кыдалытӀэхэзэ хэдзынхэм зафагъэхъазыры. 2013-рэ илъэсым шӀольтыр отделениехэм ыкӀи политическэ партиехэм яподразделениехэм ахъцӀу къалэкӀлэхъагъэхэр зэрагъэзекӀуагъэхэм фэгъэхъыгъэ уплъэкӀун ИофшӀэнӀу ашыгъэхэм къагъушылагъ хэдзынхэмкӀэ Гупчэ комиссием ипӀащӀ игуадзӀу Фанюс Казыхановыр. Хэбзэгъэуцугъэр зымыгъэцӀагъэхӀу, шапхъэхэм адимыштӀу зекӀуагъэхэм ацӀэ кыриуагъ. ИофшӀэкӀо купыр нэмыкӀ Иофгыгъо хэми атегушылагъ, пшӀэрылӀ гъэнэфагъэхэр аштагъэх.

ПАТИКЪО Анет.

Гъэтхэ дзэ дэщыгъом фэгъэхъыгъэу

Гъэтхэ дзэ дэщыгъор республикэм зэрэщызэхӀащӀэрэм фэгъэхъыгъэ пресс-конференцие Адыгэ Республикэм идзэ комиссарӀу Александр Авериным тыгъуасэ зэхӀащӀагъ. Иофхъабзэм хэлэжъагъэх дзэ прокурорӀу Борис Оганесян, ныбжьыкӀэхэр дзэм фэгъэхъазырыгъэнхэмкӀэ ыкӀи щэгъэнхэмкӀэ отделим ипӀащӀу Алексей Санташовыр, нэмыкӀхэри.

ЗэрагъэнафэрэмкӀэ, республикэмкӀэ клӀэлэ ныбжьыкӀэ 500-м ехъу кӀулыкӀуым пае хашын фае. Ахэм ащыщӀу анахыбэр Къыблэ дзэ шӀольтырым кыщыуцущтых, адрӀхэр чыплэ зэфэшхъафхэм ащӀащтых. Дзэм кӀулыкӀуу зэрэшахырым фэгъэхъыгъэ ИофхъабзӀу Адыгеим щызэхӀащӀэхэрэм нэбгырэ 3000-м ехъу ахӀэлажӀэ.

Псауныгъэм изытеткӀэ дзэ кӀулыкӀуым клон амал зилэ ныбжьыкӀэхэр проценти 3-м ехъукӀэ нахыбэ хъугъэх. Мыщ ылъэныкъокӀэ зэхъокӀыныгъэу щыӀэ хъугъэхэм Александр Авериным пресс-конференцием къекӀолагъэхэр ащигъэгозагъэх.

Дзэм кӀулыкӀуу щызыхынынӀу кызаджэхэрэм хӀушхъафыкӀыгъэ электроннэ картэхэр къазэрэратыщтыр кыхагъэ-

щыгъ. Ахэр мы илъэсым апэрӀу кырагъэжъагъэх. КӀулыкӀуу зыхыщт ныбжьыкӀэм лӀащӀэр зэрилыгъыгъэ пчъагъэм кыщегъэжъагъэу ипсауныгъэ изытет, къемызэгъырэ уцхэр щыӀэхэмэ, ахэр

зыфӀэдэхэм анэсыжъӀу ащ итыщтых.

КӀулыкӀуу зыхырымэ зыгъэпсӀэфыгъо уахътӀу кӀаратырэр такыкӀэ 30-кӀэ нахыбэ зэрэхъугъэр Иофхъабзэм кыщӀауагъ. Ащ нэмыкӀ зэхъокӀыныгъэу ашыгъэхэри А. Авериным кыӀотагъэх.

КыхӀэгъэщыгъэн фае зызыгъэбылхэрэм, кӀулыкӀуым зыщызыдзыехэрэм япчъагъэ зэрэхэмыкӀыгъэр. Непэрэ мафӀэр зытшӀтӀкӀэ, гъэтхэ дзэ дэщыгъом кыщӀэраджэхэрэмкӀэ макъэ зэрамыгъэлушъугъэр нэбгырэ 252-рэ. Нэбгыри 153-мэ бӀащӀагъэу альэхъух. АР-м хэгъэгу кӀоцӀ ИофхэмкӀэ и Министерствэ икӀулыкӀуушӀэхэмрэ дзэ комиссариатырмэ Иоф зэрэздашӀэрэм ишӀогъэшхо къӀэкӀо. Джащ фэдӀу мы лъэныкъуитӀум зэхӀащӀагъэ Иофхъабзэхэм яшӀуагъӀкӀэ зылыхъуштыгъэхэ ныбжьыкӀэ нэбгырэ 26-рэ дзэ комиссариатхэм кӀарашӀэлагъэх.

А. Авериным тызэрэщигъэгозагъэмкӀэ, ныбжьыкӀэу кӀулыкӀуу зымыхыгъэхэм муниципальнэ е кӀэралыгъо ИофшӀэным лӀанатӀэ къащыратын фитыныгъэ ялӀп. ЯпшӀэдӀэкӀыжъ къагурылоу, яхэгъэгу шӀу альэгоу, ар къаухъумэным фӀэхъазырхӀу непӀэ плугъэнхэр пшӀэрылӀ шхъалэмэ ащыщ.

НӀужым дзэ кӀулыкӀуым изэхӀащӀ, блӀэкӀыгъэ илъэсхэм ялӀытыгъэмэ, зэхъокӀыныгъэу фӀэхъугъэхэм Адыгэ Республикэм идзэ комиссар къагъушылагъ, упчӀӀу къагъэуцугъэхэм игъӀкӀотыгъэ джӀуапхэр кӀаритыжъыгъэх.

ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай.

СурӀтхэр лӀашъынэ Аслъан тырихыгъэх.

ПЕНСИЕХЭМКӀЭ ФОНДЫМ ШЪУЩЕГЪЭГЪУАЗЭ

Пенсиехэм якъэтынкӀэ шыкӀаӀкӀэхэр

2015-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м Урысыем щырагъажӀэ шӀокӀ зымылэ пенсиестрахованием исистемэ тегъӀпсыкӀыгъэу цыфхэм пенсиехэмкӀэ фитыныгъэу ялӀхэр гъэнӀфэгъэнхэр ыкӀи пенсиехэр зыфӀадизхэр къӀэлъытӀэгъэнхэр — пенсиехэмкӀэ формулаӀкӀэ зеджагъэхэр.

Мары цыфхэм пенсиехэмкӀэ фитыныгъэу ялӀхэр гъэнӀфэгъэнхэм ишыкӀаӀкӀэ итезис шхъалӀэхэр:

ПенсиехэмкӀэ формулаӀкӀэм пенсиехэмкӀэ фитыныгъэхэр лӀэжапкӀэр зыфӀадизым тегъӀпсыкӀыгъэным ыкӀи страховой стажым мӀэхъанӀу илӀэм зыкӀегъӀэлэтыгъэным, джащ фэдӀу ныбжьымкӀэ цыфыр пенсием зыщынэсыгъэм ыуж ар аригъэгуцуным фӀащӀ зафегъэзэфӀкӀэ илъэсӀу тешӀагъэ пӀпчъ тельтагъэу пенсиер нахыбэ шыгъэным иамалхэр

къетых. Мыщ дӀажым щыхӀэгъэунафыкыгъэн фае цыфыр пенсием клоным пае ныбжьӀу илӀэн фаер къалӀэтынӀу зэрэщымытыр.

2015-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м кыщыублагъэу кӀэралыгъо фӀофашӀэхэмкӀэ порталыр ыгъэфедзээ страховат ашыгъэ цыфым «иунэе кабинет» ихъэзэ пенсиехэмкӀэ фитыныгъэу илӀхэр зэрэгъэнӀфэгъэхэ шыкӀлэм лыплӀэн ыкӀи ыуплъэкӀун ылъӀэкӀыщт. ПенсионехэмкӀэ формулаӀкӀэм тегъӀпсыкӀыгъэу пенсие фитыныгъэхэр икӀу фӀадизӀу афагъэнӀфӀащтых 2015-рэ илъэсым кыщыублагъэу ИофшӀэныр езыгъэжъагъэхэм.

ИофшӀэнымкӀэ ныбжьым тегъӀпсыкӀыгъэ пенсие зыфагъэуцугъэхэм е 2015-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-р къэсыфӀкӀэ зыфагъэуцущтхэм формулаӀкӀэм

тегъӀпсыкӀыгъэу пенсиехэр къафалытӀэжъыщтых.

ЗыгорӀкӀэ пенсиер 2015-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м ехъулӀу кыратыщтыгъэм зылыкӀэмыхъӀкӀэ, пенсионерым ыпӀкӀэ кыратыщтыгъэм фӀадизӀу ипенсие къагъэнӀжъыщт.

СӀкъатныгъэ зилӀхэм е зылыгъыжыщтыр зымылӀжъхэм пенсиехэр зерафагъэуцущтыгъэхэ шыкӀлэхэр зэрэщытыгъэу къӀэнӀжъых.

ИофшӀэнымкӀэ пенсиехэм мылӀку зыщызӀуагъӀкӀэрэ лӀахъӀу ялӀр 2015-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м кыщыублагъэу ныбжьым тельтагъэ страховой лӀахым кыхахыжъы ыкӀи шхъафӀу гъӀпсыгъэ пенсие лӀэпкӀӀу — мылӀку зыщызӀуагъӀкӀэрэ пенсиеу ашыжъы. ЗифӀэшӀошӀ Федеральнэ хэбзэгъэуц-

гъэм егъэнафэ страховат ашыгъэ цыфым мылӀку зыщызӀуагъӀкӀэрэ пенсиемкӀэ фитыныгъэу илӀхэм ятельхӀаплӀхэр ыкӀи фитыныгъэхэр гъӀэцӀкӀэжъыгъэнхэм шыкӀлӀу пылӀхэр. МылӀку зыщызӀуагъӀкӀэрэ пенсие афагъэуцӀу ныбжьым тельтагъэ страховой пенсие афӀэгъэуцугъэным ительхӀаплӀхэр зилӀхэм, джащ фэдӀу страховат ашыгъэ цыфхӀу сӀкъатныгъэ зилӀхэм е зылыгъыжыщтыр зымылӀжъхэм пенсие зыфагъэуцугъэхэм фӀащӀыкӀэ къафызӀуахыгъэ счетым щызӀуагъӀкӀэгъэ мылӀку ялӀ зыхъукӀэ.

КъӀэлъытӀэным ишӀӀпхъаӀлӀхэм зэрагъэнафэрэмкӀэ, мылӀку зыщызӀуагъӀкӀэрэ пенсиер нахъ иныщт пенсие фагъэуцуным пае ныбжьӀу ишыкӀагъэм нахъ класӀу пенсиер аригъэгуцунӀу цыфым зызафигъазӀкӀэ.

ПенсиехэмкӀэ фондым
Адыгэ РеспубликэмкӀэ и Къутамэ
ипресс-кӀулыкӀуу.

«Зебрэр» ялэпылэгъоу зэрагъэшлагъэх

Гьогурыкюнор шынэгьончэнымклэ АР-м икьэра-
лыгьо инспекция икьулыкьушлэхэм цыфхэм
гьогурыкюным ишапхьэхэр амыукьонхэм фэш!
пэшлорыгьэш лoфтхьабзэхэр республикэм шызэха-
сэх. Джащ фэдэу мэлыйфэгьум и 9-м Мыекьопэ
гурыт еджалэу N 11-м икълэеджаклoхэр ягьусэхэу
«Зебрэр» сыдигьуи лэпылэгьу кьыпфэхьушт»
зыфилорэ лoфтхьабзэр шырагьэкюкьыг. Цыфыбэ
зэрыклорэ гьогу зэпырыкьыплэхэу Мыекьуапэ
илэхэм ар ащыкьлагь. лoфтхьабзэм хэлэжьагьэх
икълэеджаклoхэмрэ ньыхап зебрэмрэ.

Гьогурыклым ишапхъэхэр «Зебрэм» кызэрылутэрэр клэлэцлыкхэм лъэшэу ашлогъшлэгъныгъ. Гьогур кызэпачынымкӀ ар кवादелагъ, водительхэм сакыныгъэ кызыхагъэфэн зэрэфаер агу кыгъэкължыгъ. Клэлэцлыкхэм гьогум ныбджэгъу къащыфэхъугъэм улчӀу кыарытыхэрэм ягуапэу джэуапхэр аратыжыгъэх. Лъэшэу ашлогъшлэгъонэу «Зебрэр» къаппыхагъ, зэрэшъыпкъэр къаушыхатынэу лапекӀэ телябэхэу кыххэкълж. Гьогуры-

клоным ишапхьэхэр зытетхэгъэ
тхылъ дальхьэхэр ащ клэлэ-
цыкълухэм шлухьафтынэу къари-
тыгъэх, шлэныгъэхэр зэрагъэ-
гъотынхэмклэ ар лэпылэгъу къы-
зэрафэхьуштыр арилуагъ.

Юфтыабзэр зыльэггүрэ
цыфхэм зэрашлогьэшлэгъоныр
зэхапшэу кызуухэу, «Зербрэм-
рэ» кӀэлэцыкӀухэмрэ гъогур
кызырэрэпачырэм епллышты-
гэх, водительхэм ахэм шуфэс
кӀарахыштыг.

**Полицием икапитанэу
Ю. МАНЖУРИНА.**

Тыщэ|эфэ тщыгъупшэщтэп

Гухэкышхо тцыхуьг тыныб-
джэгушлоу, лытэныгъэшхо зы-
фэтшыштыгъэу, лъепкъ loфхэм
чанэу ахэлажьэштыгъэ Ерз-
дзыбэкъо Аслъан Батчэрые
ыкъом дунаир зерихъожьыгъэр.
Ар зыхуьггэр мэлылфэгъум
и 12-р ары.

1936-рэ илгэсым, шэклогум
и 11-м Теуцожь районим иты-
гээ кьуаджэу Лахьыкьуае
Ерэджыбэкьо Аслъан кышчы-
хуыг. Къызэрыхуыагьэр лэ-
жэкьло унагьоу шытыг. Янэрэ
ятэрэ адыгэ шэн-хабзэхэр агъ-
лъаплэхэу, цыфмэ шхьэкьлэфэ-
ныгээ афашлэу, ежхэми къыз-
фарагэшлэу псэущтыгэх. Ац
фэдэ унагьом кыхьхуыгээ Ас-
лъани ны-тымэ кыхыхалхьэгэ
лэдзбныгэр чинагьеп, ары
паклошэ, хигэхьуаг. Къызчы-
хуыгээ кьуаджэр агъэкошыфэ
нэс ар колхозым шылэжьаг
шытху пылгэу илофхэр ыггэца-
клэхээз. Икьоджэгьухэм ягьусэу
Адыгэкьалэ къызэкьложьми лоф-
шлэным дэшхьахыггеп, зы-
шхьаамысыжьэу лэжьагэ.

Къэралыгъом зэхъоклыныгъэ-

хэр кыышежьэхэи, унэе хыыз-мэтшлэлэхэр зэхэсэгьэнхэмклэ фитыныгэхэр шылэхэ зэхуым, Ердэжьыбэкэ Аслъан фермер лофхэм зафигьэзаа. Анахь лэ-жьэклошхоу, анахь фермер ча-нэу, зыхьызмэт зэтегьэсыхьа-гьэу Адыгем исхэм ащыц ар хьуьбагьэ. Цыфмэ ишылагьэ аригьэклэу, кын кыззфэкла-гьэмэ адэлэпылэу, хьалэлэу, адыгэгьэшхо хэлъэу Аслъан шытыгь.

Адыгэ лъэпкъым кырыкӀо-
штым ыгъэгумэкӀэу, ыгуи ыпси
лъэпкъ Ӏофхэм ахилъхъэу,
нахьышум тицыфхэр зэрэфуи-
зэнкӀыштым дэлажьэщтыгъ. Ар
АдыгэкӀалэ инахьыжьхэм я
Советэу Адыгэ Хасэм иӀэм
итхьамэтагъ. АдыгэкӀалэ ыцӀэ-
кӀэ республикэ Адыгэ Хасэм
Мыекъуапэ щызэхищэрэ зэлү-
кӀэхэм пчӀагӀэрэ ахэлъжагъ,
ежъ кырихьыжьыгъэ Ӏофыгъуа-
бэ ахэм ащӀпхыращыгъ. АщкӀэ
лъэпкъ шытхьур бэрэ кылэ-
жьыгъ.

Тэ, Адыгэ Хасэм хэтхэм
ыкIи Лахыщкыуае шыцхэм, рэ-
зэныгъэшхо фытилагъ Ерэджи-
бэкъо Аслъан. Ар зэрэтхэкIы-
жыгъэр гухэкIышхо тцыхуыгъ.
Алахыым зыдэкIожыгъэм шы-
шу ешI, джэнэт лъапIэ кы-
рэт. Тыццэлэф Аслъан тцыгу-
пшэштэп, тыгу илышт.

АБЫДЭ Хыс.
Дунзе Адыгэ Хасэм игъэ-
цэкIэкIо комитет хэт,
Адыгэкъалэ и Адыгэ Хасэ
итхъамат

ПЕНСИХЭМКИЭ ФОНДЫМ ШЪУЩЕГЪЭГЪУАЗЭ

Пенсионерхэмклэ бэклэ нахь фэдэшт

Непэ Адыгэ Республикэм юф зышлэрэ пенсионер мин 36-рэ щэпсэу. Пенсиехэм яхыплэгъэ зэхьоклыныгъаклэхэм сыда ахэр зэращыгугъынхэ альэ-кыштыр?

Цыфхэм пенсиехэм яхыылэ-
гъ яфитыныгъэхэр гъэнэфэгъэн-
хэм ишэпхъаклэхуэ 2015-рэ илгъэ-
сым ищылэ мазэ и 1-м кбыхь-
щыублагъуэ кгуачлэ зилэ хуэшт-
хэм кыызэрэдальтытэрэмклэ, лф
зышлэрэ пенсионерхэм пенсие-
хэр икху фэдиэу аратыштых.

Ылпэккэ зэрэщытыгъэм фэдэу, илъэс къэс шышъхъэлум и 1-м Пенсиехэмккэ фондм ичылпкэ къулыкъухэм пенсиехэр иккэрыккэу къалъытэжыщтых, мыщ дэжым лок зышэрэм истраховой пенсие еж ккэмы-упчкэу ккызалытэжыккэ ккы-

хэxоштыр пенсие коэффициентыщыр зызэбгъаохэклэ уасэу кыкълэкырэм ыкн пенсиер кызалъытэжырэ илъэсым ишышхэулы и 1-м ехуълэу пенсие коэффициентым уасэу илэщтым афэдызшт. Зэрэхуэрэм-клэ, loф зышлэрэ пенсионер-хэм япенсиехэр илъэсым ипенсие икоэффициентищым ахыщэу кытырэм тегъэпсыкыгъэшт. Нэмкылэу кэплон хумэ, пенсие коэффициентым уасэу илэм кызыэрэхахорэм ыкн земыхьоклэу кьаратырэ ахыщэм ямызакбоу, ежыхэр клэмыгчлэхэу шышхэулым и 1-м кызыэрафалытэжыштым ишыуагэкн япенсиехэм квахэхошт.

**Пенсиехэмкэ фондым
и Адыгэ республикэ
Къутамэ ипресс-къулыкъу.**

ИСКУССТВЭР — ТИБАЙНЫГЪ

Джэбахь уахътэм ыпэ ит

США-м икъялэу Хадсон кышыхуыгъэ тильэпкэ-
гъу сурэтышлэу Щэгъэдыу Джэбахъ дунаим шы-
цлэрылу. Ащ итворчествэ икъягъэлыгъон фэгъэ-
хыгъэ зэхыхъэу тыгъуасэ тызыхэлэжыагъэм
культурэм и Илъэсэу Урысыем шыклорэр кы-
гъэбаигъ.

Къокыпӕм щыпсӕурӕ
лъапкӕхэм яискусствӕхэмкӕ
Къэралыгъо музейу Мыекъуа-
пӕ дӕтӕм идиректорӕу Кушъу
Нӕфсӕт ипӕублӕ гушыӕ къы-

зэрэчихигээшыгъэу, Щэгъэ-
дыу Джэбахь клэм лъэхъу,
щылэныгъэм хилъагъорэр ису-
рэтхэмклэ къелуатэ.

Адыгэ Республикэм куль-

турэмкiэ иминистрэу Кьулэ
Мыхьамэтрэ федеральнэ ин-
спекторэу Адыгейм шыIэ
ЛIылужьу Адамрэ яэнатIэ-
хэм ямылытыгъэу, искусствэ
лIагэм еплъынхэу музейм
кызырэкIуагъэхэр зэхыхэм
кышалауагъ.

Шөггөднү Джебых сурэтте-хэу зигэсагь. Ильэс 22-м итэу Москва зэклөм, журнал-хэм апае сурэтхэр тырихы-щыгьэх. Адыг калэм сэнэу-щыгьэу хэлъым гүнэ имылэм фэд. Режиссер Юфшэнэм хэсагьэ хуугэ. Ифильмхэр, музыкальнэ клипхэр цыфхэм ашлогэшлэгоньгьэх. 2008-рэ илгьэсым Москва кырагагьэ-

благы, кълэм иныбжык|эмэ
афэгъэхыгъэ |офш|агъэр
кыгъэлъэгъагъ. Непэрэ лъ-
хъаным епхыгъэ искусс-
вэм имузееу Москва дэтым
Дж. Щэгъэдыум |офш|агъэ
осэин къышдыратыгъ.

Джэбахъэ исурэтхэр пшъашъэмэ афэгъэхыгъ. Ахэр зэрэфэпагъэхэм изакъоп сурэтшымлэм кыгъгъэлагъорэр. Пшъашъэу гугъпсыэм зэлпштагъэр, дахэу зеклорэр, тутын ешъорэр... Шызыныгъэр зытетым тетэу Дж. Шэгъэдыум келуэтэ, уахътэм ыпэ итэу мэгугъпсыэ.

Светлана Митус скрипкэмкэ кырыгызлорэ оредышъомэ ядэлүхээз, музейм икыгъэлъэгъонхэм нэбгырабэяплыгъ. Джебэхъэ зэхэхъэрлэшәу ыгу рихыгъәу кытылуагъ, итворчествэ хигъэхъонымкэ Мыекъуапэ шызэхихыгъэр шлогъэшлэгъон.

**САХИ-
ДЭКЪО**
Нурбий.
Сурэтхэр
зэхэхэм кы-
шытырахыгэх.

Мэкъэгъэly

Мыекъопэ гарнизоным идзэ прокуратурэ макъэ къегъэлъу гъэтхэ дзэ дэщыгъор Урысые Федерацием зэрэщыклорэмклэ.

Законым кышылдылтытэҥэ шапхэхэр амыукьонхэм, хэбзэ-уконогьгэхэр амышынхэм пае ныбжыклэхэр дзэ куулыкьум ззращэхэрэм илофгохэмкӀэ хэбзэ лӀпылӀгьу языгьгьотышт упчӀжьгьу гупчэ МыекьолӀ гарнизоным идзэ прокуратурӀ кышылзылӀахыгь. МафӀ кьӀэ сыхьатыр 9-м кышгьгьѳьгьгьу пчыхьэм 6-м нӀс ащ лӀф ешӀл.

Мыеькѳѳѳ гарнизонѳм идзѳ прокуратурѳ мыщ фѳдѳ чѳлѳлѳм щѳл: **Адыгѳ Рѳспублѳк, кѳ. Мые-кѳуапѳ, ур. Краснооктябръ-скѳр, 14, офѳцерхѳм я Ун,** узѳрѳчѳлѳхѳщѳтыр щѳгумклѳ гѳз-зѳгѳ пѳчѳр ары. «Лѳнѳе плѳы-рым» ѳтелѳфѳнѳр **57-06-87;** тѳхѳ-умѳфѳ, мѳфѳкл мѳфѳхѳм теле-фѳнѳу **52-16-51-мклѳ** Мыеькѳѳѳ гарнизонѳм идзѳ прокуратурѳ идежурнѳ зѳфѳгѳѳѳѳѳн ѳлѳѳклѳщѳт.

Урысые Федерацием инэмькӱ шольпырхэм дзэ кӱлыкӱр ащы-зыхьыщтыгӱэхэу ушӱхьагӱ зэфшӱхьафхэмкӱ ар кӱззыбгынагӱэхэм Мыекӱопэ гарнизоным идзэ прокуратурэ зыфагӱззэн фӱе дзэ кӱлыкӱр тапӱклӱ зыцахьыщт юфыгӱор зѳафыным пӱе.

Адыгэ Республикэм иллыкю куп Волгоград щыкюгъэ Зэфэ-сым хэлэжъагъ. Урысые партией «Единэ Россием» иреспубликэ гъэцэклякю комитет ипашэу Афэшлэгъо Рэмэзан, Адыгеим иассоциацией «Муниципальнэ образованиехэм я Совет» зыфилюрэм ипашэу, Мыекьопэ районим инароднэ депутатхэм я Совет итхьаматэу Дмитрий Ушаковыр, Красногвардейскэ районим ипашэу, «Единэ Россием» ичылплэ къутамэ исекретарэу Тхьэлэнэ Вячеслав, депутатхэр, къоджэ псэуплэхэм япашэхэр, фермерхэр, партией ипэублэ къутамэхэм ясекретархэр ллыкю купым хэтыгъэх.

Урысыем икъоджэ псэуплэхэм яллыкюхэм я Зэфэс иклэуххэм Адыгеим щатегушылэх

Зэфэсым иапэрэ иофшлэгъу мафэ дискусионнэ площадка 6-мэ мэкъу-мэщым хэхьоныгъэ егъэшлэгъэным, социальнэ лъэныкъом, агропромышленнэ производствэм япхыгъэ иофшлэгъу зэфэшхьафхэм ащатегушылэгъэх.

Дискусионнэ площадкэу «Къоджэдэхэм гъэсэныгъэ зэрарагъэгъотырэр» зыфилюрэм кыдыхэлъытагъэу къоджэ еджаплэхэр зэрээфашыжьхэрэм, ахэм автобусхэр зэрафимыкхуэрэм, къоджэ еджаплэхэр къэзыуххэрэм апае апшээрэ еджаплэхэм чыплэхэр къащыгъэнэгъэнхэм япхыгъэ иофшлэгъу ащыхэплэгъэх. Къэралыгъо Думэм гъэсэныгъэмкля икомитет итхьаматэу Вячеслав Никоновыр мы иофшлэгъу клящаклоу илагъ.

Къэралыгъо Думэм унагъом, бзылфэгъэхэм ыкля иклэцылкхуэм ялофшлэгъу икомитет итхьаматэу игуадзэу Ольга Борзовар япашэу дискусионнэ площадкэу «Къоджэдэхэм япсауныгъэ къэухъумэгъэныр» зыфилюрэм фельдшер-мамыку лэзэплэхэм, медицинэ лэпылэгъу псынклэм ялофшлэн, къоджэдэхэр диспансеризацием кыхегъэуытэгъэнхэм, къоджэ врачхэм къэралыгъо лэпылэгъу ягъэгъотыгъэным, специалистхэр къуаджэм кыгъэблэгъэгъэнхэм япхыгъэ иофшлэгъу щатегушылэгъэх.

Дискусионнэ площадкэу «Къоджэдэхэм иофшлэгъу къафэгъотыгъэнхэр ыкля къуаджэм дэлъ социальнэ зэфышылтыклэхэр» зыфилюрэм Къэралыгъо Думэм иофшлэгъу, социальнэ политикэмкля ыкля ветеранхэм ялофшлэгъу икомитет итхьаматэу Андрей Исаевым зерищагъ. Къэралыгъо Думэм чыгу иофшлэгъу икомитет ипашэу Николай Панковым агропромышленнэ комплексым хэхьоныгъэ егъэшлэгъэным

епхыгъэ иофшлэгъу ятегушылэн зерищагъ. Гъэцэклякю хабзэм ифедеральнэ къулыкху зауламэ япашэхэр, гушылэм пае, гъэсэныгъэмкля министрэу Дмитрий Ливановыр, мэкъу-мэщымкля министрэу Николай Федоровыр, псауныгъэм икъэухъумэнкля министрэу Вероника Скворцовар иофшлэгъу ятегушылэн хэлэжъагъэх.

Сергиевскэ къоджэ псэуплэм ипашэу Виктор Шульцевым кызэрилуагъэмкля, Урысыем икъоджэ псэуплэхэм я Зэфэс идискусионнэ площадкэхэм зыщатегушылэгъэхэ иофшлэгъу къоджэдэх пэпчыи, къуаджэ пэпчыи агъэгуэмкля.

— Зэфэсым игъоу шалъэгъуэгъэхэр загъэцэкляжхэкля къоджэдэхэм, мэкъу-мэщым гъомылапхэхэр кышылэу хыжьхэрэм ящылэу зэхьоклыныгъэшхохэр фэхъуштых, социальнэ иофшлэгъу къуаджэм дэлхэм ащышхэр зэшлэгъэхэ хушты. Инвесторхэм ямылху къуаджэм кыхалхьаным мэхьанэшхо ил. Гушылэм пае, Сергиевскэ къоджэ псэуплэм чыгхэтэлэжыным ипроект щэгъэцэкля. Ащ изетэгъэпсыхьан сомэ миллиард фэдиз халхьэгъах. Мы проектым ишуагъэкля къоджэ псэуплэм, Джеджэ районим ябюджетхэм хэбзэлэхуэу кыарыхэрэр нахьыбэ хуэгъэ, иофшлэгъу чыплэхэр зэхэщэгъэхэ хуэгъэ, коммунальнэ инфраструктурэм ипсэуалэхэм мылхуоу къафатлупшырэм хэхуагъ, социальнэ иофшлэгъу заулэр чыплэ хэбзэ лэшхьэтетхэм зэшлэгъэх, — хигъэунэ-фыкыгъэ Виктор Шульцевым.

Къоджэ псэуплэм ипашэу зериштырэмкля, къоджэ псэуплэ-

хэм я Зэфэс амалышу кытыгъ федеральнэ хабзэмрэ чыплэ зыгъэлорышлэгъуныкля къулыкхуэм яллыкюхэмрэ занкляу зэпхыныгъэ зэдырлэгъэныкля. Ащ муниципальнэ хабзэр цыфхэм нахь апэблагъэ ешы.

Зэфэсым иятлонэрэ иофшлэгъу мафэ пленарнэ зэхэсыгъо щылагъ. Партией «Единэ Россием» и Тхьаматэу, Премьер-министрэу Дмитрий Медведевыр япашэу форумым ирезолуцие ащ щаштагъ. Предложение 30-м еху ащ хэхьагъ.

Зэфэсыр джыри кюзэ къоджэ муниципальнэ образованиехэм ядепутатхэм зигъоу альэгъуэгъэ иофшлэгъу унэшо гъэсэныгъэхэр аштэгъагъэх. Гушылэм пае, къоджэдэхэм яшлэгъуныгъэхэм къапкырыкызэ, Дмитрий Медведевым Зэфэсым кызэрецилоуагъэмкля, гъэсэныгъэм игъэкляжыны епхыгъэ партпроектыр аухыгъахэм, къоджэ еджаплэхэм язетэгъэпсыхьан, ахэм мылхуоу къафатлупшыгъэныр джыри лъагъэ-клетэшт.

Программэу «Земский доктор» зыфилюрэм ишапхэхэр

къоджэ гъэсэныгъэм ыльэны-къокля щыгъэфедэгъэнхуэ предложениеу къахыгъэм аналэ тырадзагъ. Къуаджэм пае иофшлэгъу якъэгъэхьаырынкля программэ шхьаф кыхэхыгъэным, къоджэ гурыт еджаплэхэм сэнэхьат зэфэшхьафхэм якулайныгъэхэр алэ кызэрашылэу рагъахьэщыгъэр зыпкы игъэуцожыгъэным Зэфэсым къащыдырагъэштагъ.

Къуаджэм хэхьоныгъэ ышлын пае мэкъу-мэщ продукциям икъэхьыжынкля мылхуоу къафатлупшыны зэрэфаем имыза-къоу, къэралыгъом гъогухэм яшлын, медицинэм, гъэсэныгъэм, культурэм ыналэ зэратырагъэтын фаери Зэфэсым кышылэуагъ.

Мэкъу-мэщым гъомылапхэхэр нахьыбэу кышылэу хыжьыгъэным, лэкляб къэралыгъохэм къащэфырэ гъомылапхэхэр нахь макля шлыгъэнхэм пае мэкъу-мэщым гъомылапхэхэр кышылэу хыжьыгъэхэрэм хьарджэу ашырэм ипроцент 30-р афигъэкъужыгъэн фаеу делегатхэм алытагъ. Ащ нэмыклэу къуаджэм гъомылапхэхэр кышылэу хыжьыгъэхэрэм япродукцие чыплэ сатыу шылплэхэм фэгъэклетэныгъэ зилэ уасэхэмкля ащанэу амал арагъэгъотыны фаеу алытагъ.

— Зэфэсым иклэуххэм та-кытегушылэгъэу кэатлон тлэгъышты иофшлэгъу зэхифынэу непэ Урысыем амал илэ зэрэхуэгъэр. Мэкъу-мэщым хэхьоныгъэ егъэшлэгъэным епхыгъэ иофшлэгъуабэм тахэплэгъагъ. А иофшлэгъу ипэкли тащыгуа-зэщыгъэ, ау партией «Единэ Россием», Зэфэсым иделегатхэм яшуагъэкля ахэр зы чыплэ щызэгъэулуэгъэ хуэгъэх, — хи-

гъэунэфыкыгъэ Афэшлэгъо Рэмэзанэ.

Партией иреспубликэ гъэцэклякю комитет ипашэу кызэ-рэхигъэхьожыгъэмкля, дискусионнэ площадкэхэр зезышылэгъэхэр ыкля ахэм ахэлэжъагъэхэр зигъо иофшлэгъу атегушылэгъэх, Зэфэсым предложение гъэсэныгъэхэр кышылэуагъэх. Правительствэм ипашэу, партией и Тхьаматэу Дмитрий Медведевми ахэм джэуап аритыжыгъ.

— Гурыт еджаплэм ипашэу сызэрэщытым епытыгъэу сэркля анахьэу гъэшлэгъуныгъэр гъэсэныгъэм епхыгъэ иофшлэгъу хуэуа-джем дэлхэм ятегушылэн зэрэкуагъэр ары. Къэралыгъо Думэм гъэсэныгъэмкля икомитет ипашэу Вячеслав Никоновым ар зерищагъ. Къуаджэм иофшлэгъу ар дэгъоу зэрашылэгъуагъэр ыкля ахэм язэшлэгъу зэригъэгумэлырэр нафэ кытфэхуэгъ. Секцием зыщытегушылэгъэхэ иофшлэгъу тиеджаплэкли зигъо иофшлэгъу щытых. Гушылэм пае, партией «Единэ Россиер» «Кляцылкы спорт» зыфилюрэ проектиклям игъэцэклян фежъагъ. Спортзалхэр гъэцэкляжыгъэнхэр ыкля спорт площадкэхэр гъэпсыгъэнхэр ащ кышылэуагъагъ. Тигурыт еджаплэ ащ фэдэ гумэ-кыгъо ил. Зэфэсым ирезолуцие тетэу ащ фэдэ партийнэ проектыр апэрэ чэзыуу зэшлэгъуагъ ахэгъанэу зэралуагъэр дэгъу. Нэмыклэ проектахэр къуаджэм щыпхырашынхуэу тэгугъэ, — кылуагъ Мыекьопэ районим игурыт еджаплэу N 9-м ипашэу Ольга Чернышовам.

— Къоджэ псэуплэхэм я Зэфэс кышылэуагъэ иофшлэгъу афэдэхэр муниципалитет пэпчы-ыпашхьэ джыдэдэм итых. Мафэ къэс тызылулэрэ кыныгъохэм, ахэм язэшлэгъу хуэуа-джем татэгущылагъ. Тилофшлэн дэгъоу зэхэттагъ, ау джыри нахь псынклэу тылхыкыуатэ тшлэгъу. Къоджэ псэуплэм ашхьэ ит иофшлэгъу зэфэдэх, ау анахь шхьалэр полномочи-еуу къафэгъэшшоагъэмрэ ахьщэу къафатлупшырэмрэ зэрэ-зэдимыштэхэрэр ары. Къоджэ псэуплэхэмрэ районхэмрэ ябю-джетхэм хэбзэлэхуэу кыарынэ-жырэр нахьыбэ шлыгъэн фае. Джашыгъур ары къуаджэм хэхьоныгъэ ышлын зилэуагъагъ, — кылуагъ Красногвардейскэ районим ипашэу, партией «Единэ Россием» ичылплэ къутамэ исекретарэу Тхьэлэнэ Вячеслав.

— Федеральнэ министрэхэмрэ Къэралыгъо Думэм идепу-татхэмрэ Зэфэсым хэлэжъа-гъэх. Ахэр занкляу депутатхэм-рэ пащэхэмрэ зэрадэгущыла-гъэхэм, къуаджэм иофшлэгъу дэгъоу зэрашылэгъуагъэр кэ-лэгъуагъ. Апэрэу ащ фэдэ зэ-лулэгъу тилагъэми, ащ кляу хуэуа-джем кытыгъэх, чыплэ ад-министрациехэм япашэхэр, де-путатхэр, федеральнэ хэбзэ къулыкхуэхэм яллыкюхэр зэрэ-шлэгъэхэмкля ар амалышуу щы-тыгъ. Секциеу сызышлэгъагъэм къоджэдэхэм япсауныгъэ къэ-ухъумэгъэным, агропромышлен-нэ комплексым хэхьоныгъэ егъэшлэгъэным, гъэсэныгъэм, муниципальнэ хабзэм исистемэ япхыгъэ иофшлэгъуабэм игъэкля-тыгъэу щатегушылэгъэх, — кылуагъ Мыекьопэ районим инароднэ депутатхэм я Совет итхьаматэу Дмитрий Ушаковым.

Адыгэ Республикэм ипашцэхэм анахьы-бэу аналэ зытетхэм ащыщ спортым ылъэныкъоклэ хэ-хьоныгъэхэр республикэм ышлын-хэр. Ныбжьыкълэхэр физкультурэм, спортым апыщэ-гъэнхэм, бзэджэ-шлагъэхэм ащыухьу-мэгъэнхэм афэшл спорт псэуальэхэр республикэм щэгъэ-псых.

2010-рэ илэсым Мыекьуапэ физкультурнэ-оздоровительнэ комплекс щашынэу аублэгъагъ, зэкълэмкн федеральнэ ыкн республикэ бюджетым щыщ сомэ миллиони 167,7-рэ ащ пэуагъэхьагъ. Гъэрэкло гъатхэм Адыгеим икълэл шъхьалэ кызыщызэуахыгъэ псэуальэр непэрэ мафэм цыф кьуаплэу щыт. Зипсауныгъэ зыгъэпытэ, зыпсыхьэ зышлониго пстэури ащ макло.

— Республикэм и Лышхьэ унашъоу ышлыгъэхэм, спортым ыкн физическэ культурэм мэхъаншхо зэраритырэм яшлугъэклэ, мы аужырэ илэсхэм Адыгеим спорт псэолябэ щэгъэуцугъ, проект пчъагъэ щылэ-ныгъэм щыпхырашыгъ, а лоф-шлэныр джыри лъагъэкьуатэ, — ело мы комплексым ипашцэу Нэсыф Аскэрбий.

Квадратнэ метрэ мини 4 фэдиз хъурэ учреждениер стадион шъхьалэу Мыекьуапэ дэ-тым епхыгъ ыкн ащ пэмчы-жъэу къагъэуцугъ. Лъэныкъо псэумкн ар лъэхъаным клэу кызыдихьыгъэ шапхъэхэм ади-штэу шыгъэ. Есыным нахь фэгъэпсыгъэу джынэс щытыгъэмэ, бэмышлэу тренажер зали кызызэуахыгъ. Псауныгъэмкнэ шлогъэшхо къэзытырэ тренажер зэфэшхьаф 25-рэ ащ члэт.

— Тренажернэ зал кызыз-лутхыныр зигукъэкыгъэр АР-м иминистрэхэм я Кабинет ары. Псэуальэу ищыклагъэхэр къэт-щэфынхэу республикэ бюджетым щыщ ахъцэ сомэ миллиони 5 кыфитлупшыгъ. Зэри-фэшъуашэу залыр зетедгъэпсы-хьагъ, аужырэ шапхъэхэм ади-штэрэ псэуальэхэр къэтщэфы-гъэх, — кытфелуатэ Аскэрбий. — Казань, Шъачэ ыкн нэмыкн кьалэхэу зэнэкьокъу инхэр зыщызэхашагъэхэр ары нылэп мыщ фэдэ тренажерхэр зилэхэр. Мыщ фэдэ зал кы-зэрэтфызэуахыгъэмкнэ лъэшэу тафэраз АР-м и Лышхьэрэ министрэхэм я Кабинетрэ.

Тренажер залым специалистхэр члэтых. Шъхьадж лоф зы-дишлэцтым елпытыгъэу програм-

СПОРТЫР псауныгъэм ылъапс

мэ гъэнэфагъэхэр ахэм афы-зэхагъэуцох, афэсакъых. Мы залым къаклохэрэм анахьэу кардиотренажерымкнэ япсауны-гъэ агъэпытэ. Ар универсаль-нэу щыт, цыфым ыпкышъол зэрипсыхьэрэм даклоу Интер-нетым хэхъан ылъэкышт, илоф-хэр зэшлуихынхэу амал ил. Джащ фэдэу программэ гъэнэ-фагъэхэр хэтых, зэрэчъэрэм ипсынклагъэ, уахътэу тренаже-рым зэрэтетыгъэр, импульс зы-фэдэр ыкн нэмыкхэр ащ къе-гъэлагъох.

Мы залым фэлэ-фэшлэ пстэ-ури ыпкнэ хэлъэу щэгъэцаклэ. Узыщеклолэшт уахътэм елпы-тыгъэу уасэхэр зэфэшхьафых. Сыхьатыр 9-м кыщегъэжъа-гъэу пчыхьэм сыхьатыр 10-м нэс комплексым лоф ешлэ. Анахь гупсэфэу ыкн нахь лъа-

плэу щытыр VIP-абонемент-кнэ заджэхэрэр ары. Ащ со-мэ 2400-рэ ыуас. Ар зызэб-гъэгъотыклэ, узыщыфаем уклон лъэклышт, узэрэчлэтыштыми охътэ гъэнэфагъэ пылпэп. Анахь пыутэу ахэтыр пчэды-жым сыхьатыр 9-м кыщегъэжъа-гъэу 12-м нэс уклон лъэклынэу кыдзылпытэрэ абонементыр ары, ащ сомэ 1500-рэ ыуас. Сыхьатыр 12-м кыщегъэжъа-гъэу 4-м нэс узы-щычлэтын уфитым сомэ мини 2 ыуас. Студентхэм фэгъэк-лотэнхэр ялэх. VIP-абонементыр сомэ 1600-кнэ къащэфын ахэм альэклышт.

Мафэ къэс мыклошъуцхэм апай нэмыкн лъэныкъо къафы-далытагъ. Зы сыхьатым сомэ 150-рэ ыуас, мэфэ реным члэ-тынэу фаехэм ыпкнэу сомэ 300 атын фаер. Пкнэ хэмылэу е фэгъэклотэнхэр зилэхэр трена-жер залым кыдыхэлпытагъэхэп, сыда плэмэ фэгъэклотэн зилэхэр сэкъатныгъэ зилэхэр ветеранхэмрэ, ахэр япсауны-гъэклэ тренажернэ залым члэ-хьашъуцхэп.

Джащ фэдэу фитнес залми лоф ешлэ. Шъхьадж зыфэе лъэныкъом елпытыгъэу купхэр аугъоих. Зы сыхьатым ащ сомэ 200 ыуас. Абонементхэр мыщ джыри фашыгъэхэп.

Апэрэ мафэм кыщегъэжъа-гъэу клэлэцыкълэхэм нахьыжъ-хэми апае бассейнхэм лоф ашлэ. Клэлэцыкълэхэм яккы-нэ-лынэ псыхьэгъэнымкнэ есы-

ным шлогъэшхо къеты. Ны-ты-хэм жъугъэу ясабийхэр бас-сейным къащэх. Аскэрбий кызызэриуагъэмкнэ, зыныбж илэси 5 икьугъэхэм къащы-ублагъэу аштэх. Аныбж елпы-тыгъэу клэлэцыкълэ купхэр зэ-хашэх, зы купым нэбгыри 10 — 12 хэт. Хэушхьафыкыгъэ гъэсэнныгъэ зилэ тренерхэм ащ лоф адашлэ. Сабыйхэм есыкнэ арагъэшлэным фытегъэпсыхьа-гъэу сантиметрэ 60 нахь имы-куагъэу бассейн цыкълум ахэр щесых, зэзыгъэшлэгъахэхэр спортивнэ есыным фагъасэх.

— Есыкнэ зэрэрагъэшлэ-гъэм кышымыуцухэу клэлэцы-кълэхэмрэ зихэхьогъухэмрэ спор-тивнэ есыным лъэшэу пыща-гъэхэ хъугъэ, — кыхегъэщы тигушылэгъу. — Мары мы ма-зэм и 27-м республикэ зэнэ-

къокъу зэхэтцэнэу итхъухьагъ, клэлэцыкълэхэр ащ ашлогъэшлэ-гъонэу хэлажъэх.

Клэлэцыкълэхэм есыкнэ зэрэ-зэрагъэшлэшт зы сыхьатым со-ми 150-рэ ыуас, абонементыр 1200-кнэ къэпщэфын плъэклышт. Ау фэгъэклотэнхэр зыфашы-хэрэри маклэп. Гушылэм пае, сабыибэ зэрыс унагъохэм къа-рыкълыхэрэм къатырэр сомэ 100, сэкъатныгъэ зилэ сабий-хэр блыпэм, гъубджым ыкн шэмбэтым ыпкнэ хэмылэу бас-сейным къэклонхэу амал ял. Ахэм хэушхьафыкыгъэ тренер-хэмрэ психологхэмрэ ахэтых. Ягъусэ нахьыжъхэри ыпкнэ хэ-мылэу псым хэхъанхэ фитых.

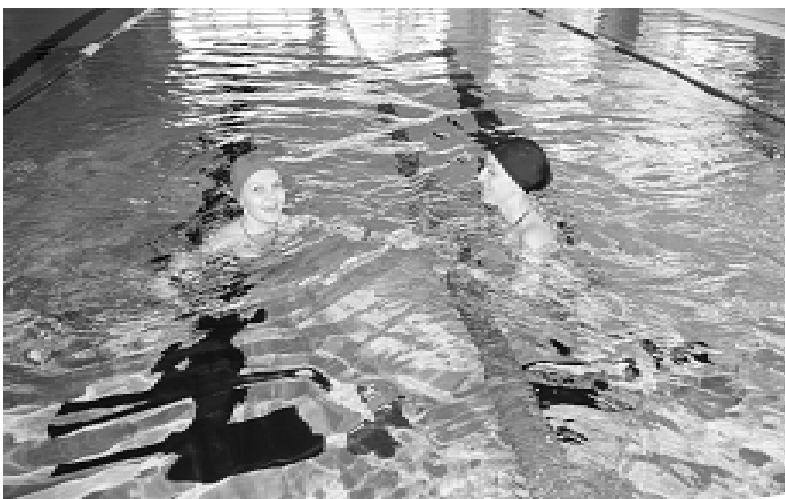
Джащ фэдэу нахьыжъхэм апае хэушхьафыкыгъэ бас-сейнэу хэтым бэ къекьуаллэрэр. Пенсионерхэм фэгъэклотэн ял, ахэм сомэ 150-рэ алахырэр. Фэгъэклотэныгъэ зимылэхэр пчэ-дыжым кыщегъэжъагъэу сы-хьатыр 5-м нэс сомэ 200-кнэ члэхъанхэ альэклышт, нахь клэ-сэмэ — сомэ 250-рэ аты. Тре-нерхэм лоф къадашлэ зыхъуклэ уасэр сомэ 50-кнэ нахьыбэ мэх-ху. Бассейным ухэхъаным пае шлок имылэу дерматологым кытхыгъэ справкэр пхын фае.

Бассейным псэу итыр къэ-бзэ зэпыт, ащ ифэбагъэ гра-дус 28 — 30-м нэсы. Пчэ-дыжъ къэс псыр ауплэкълэу, сыхьат заулэ тешлэ къэс шап-хъэхэм адештэмэ зэрагъашлэ. Клэлэцыкълэхэм ыкн нахьыжъ-хэм тренерэу е инструкторэу ахэтхэм анэмыкнэу медсест-рахэр есхэрэм альэллэхэ.

Республикэм щыпсэурэ цыф-хэм япсауныгъэ кызытэненым-кнэ, спортым пыщагъэ хъунхэм-кнэ, ешъоным, наркотикхэм апэ-чыжъэ шыгъэнхэм мы спорт псэуальэр фэлорышлэ. Мэхъа-нэшхо зилэ спортивнэ объект-хэм япчъагъэ хэхъонэу щыт. Гавердовскэм кыдашыхьэрэ комплексу тлоу зэтэтым ишын-рагъэжъагъ, ари аужырэ шап-хъэхэм адиштэу гъэпсыгъэшт.

ПИАТЫКЪО Анет.

Сурэтхэр *лэшына Аслъан тырихыгъэх.*

Мэлылфэгүм и 8-м, 2014-рэ илээсэм гуманитар ушэтын хэмкэ Адыгэ республикэ институту Т. Кірашэм ыцэ зыхырэм, шэныгэлэжышхоу, академикэу, профессорэу Бырсыр Батырбый кызыхыгуэр илээс 75-рэ зэрэхуугэр игыэ-клотыгуэу шыагэуэфыкыгы. Мэфэкі зэхэсыглом АР-м икыэ-

АР-м и Лысьхъхъэ ыкӀи иминистрэхэм я Кабинет я Администрации ипашэу **В.Ю. Федоровым** юбилярэм ыкӀи мэфӀкӀым хэлӀажьхэрэм шүфӀс гушылӀкӀӀэ закъыфигъэзагъ. АР-м и Лысьхъхъэу ТхьакӀушынэ Аслъан и Рззэныгъэ тхылъ ар къеджагъ. ЗэкӀӀэ зышӀлӀныгъэ гъогу лӀапкъ гъэзэныгъэм ыкӀи шӀӀныгъэм икӀууӀлӀхэм анӀсы-

Адыгэ
Адыгэ
Гь

Гуманитар ушэтынхэмкӓ институтым ипашэ игуадзэу
Пэнэшъу Аскэр иофшӓгъухэм ацӓкӓ зэрэфэразэхэр
къэзылорэ гуфэбэныгъэ тхылъыр Бырсыр Батырбый
ретыжъы.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.
Сурэтхэр мэфэкълым лэшъ-
нэ Аслъан къыщытырихыгъэх.

Муниципальнэ гъэпсыклэ зилэ
«Къалэу Мыекъуапэ» иадми-

Къэзанэкъо Джэбагъэ исаугъэт

Лъапкъым игубзыгъэу, цыф шылэкIэ-хабзэм икъэгъэгъуна-
клоу, дипломатэу — зэрэ Кав-
казэу зэфэдэкIэ зыцIэ шы-
зэльыгъэ Къэзанэкъо Джэ-
багъэ (1750 — 1864) непи
ащыгъупшэрэп. Ар зыфэдагъэр,
иобраз гъэшлэгъон уанэу кы-
регъэуцо IофшIэгъэ инэу
«Сказания о Жабаги Казано-
ко» зыфилоу Темыр Кавказым
ис цыф лъапкъхэм яжэрыло
творчествэ хэуцагъэм. Губ-
зыгъагъэм, зэфагъэм, лыгъэ-
шыпкъагъэм ящысэ инэу,
цыфыбэм яплъапIэу ыкIи
ящысэтэхыплэу Джэбагъэ цы-
тыгъ.

Джэбагъэ зэлIэ ужым хэп-
шыкIэу мы шьолпырым шып-
сэурэ лъапкъ пэпч лы дэгъум,
лушым ыцIэ ежъ зыпитхэмэ
шоигъоу ыкIи ар иллыхъужэу
ылытэу хъугъагъэ. Бэлыкар
тхыдэм кызырлорэмкIэ, Че-

гем ыкIи Бэхъсан къушхъэ
тIуакIэхэм ащыпсэхэрэм яшъып-
къэу Джэбагъэ мы чыплэм кы-
шыхъугъэр ашIошъ агъэхъуным
пылгыгъэх. Къэбэртаем ит
псэупищымэ — Заекъо (ХъатIэ-
хъужыкыоапшэр), Аушydжэр
(Тыгъужыкыо), Кэнжэ (Къошыр-
къуае) — лIыр ежъ ячIыплэгъоу
ащалытэ (охътэ зэфэшъхъаф-
хэм губзыгъэр ащыпсэхгъэр
шыпкъэ). **Ау етIани ащыщэу
тара зыдэсыгъэр ыкIи кызы-
шыхъугъэр Къэзанэкъор?**
Мыщ дэжъым кыыхэгъэщыгъэн
фаер, чыплэу джырэ Заекъор
ары. Бэхъсан иджабгъу нэпкъ,
къушхъэ Гъожым дэжъ, псы-
хъоу Гунделен иублаплэ пэчы-
натIэу. Мыщ пэмычыжъэу
ичIылахыи щигъотыгъ.

Ау зыцагъэтылгыгъэ чыплэр
джы кызынэсыгъэм тэрэзэу
ашлэрэп. НэмыкIэу къэплон хъу-
мэ, ежъ мы чыплэхэм ащып-
сэхэрэм зым адрэм рило-
тэжысэ кырыклорэр ары
ялэуытыплэр. Ащ кыыхэкIэу
краевед-ушэтаклохэу Марие
ыкIи Виктор Котляровхэм
мы Iофым ишъыпкъаплэ
зэрагъэшлэн мурад ашыгъ.

Виктор Котляровым кы-
зэрилорэмкIэ, нэбгырипшI
пчъагъэм яупчыгъэх, та-
рихъ къэкIуаплэхэр, хъар-
зынэщ материалхэр къалэ-
тыгъэх ыкIи кыыхагъэщыгъ,
Заекъо къоджагъом ыпшъэ-
кIэ, Бэхъсан иджабгъоу
чыплэ иI, непи ащ губзы-
гъэм ыцIэ ехъы: Къэзанэ-
къуей охыпI — Къэзанэкъом
иохыпI. Мыщ ихэлэтыкIыгъэ
чыплэу унэ цыкIу зы-
тетыгъэм, Джэбагъэ щагъэ-
тылгыжыгъагъ. Цыфхэр

мыры кыыздаклоштыгъэхэр, лы
луш иным шIэжъ фашIэу.

Джэбагъэ фэдэу, акылыгъэ
цыфыгъэкIэ пстэуми ялэгъэкIэу,
зыщыпсэхгъэ уахътэм дэлоры-
шлэн зыфэлъэкIыгъэм епэсыгъэ
шъхъэклафэ ыкIи шIэжъ фэшIы-
гъэныр лIэужхэм игъоу альэ-
гъугъ. Молекулярнэ-генетическэ
экспертизэр шыгъэныр ищыкла-
гъэу альытагъ. ЫкIи ащ ежъ-
хэм яшIошI кызыушыхъаткIэ,
зэльашIэрэ общественнэ ыкIи
политическэ IофшIэшхом ихъа-
дэ къупшъхъэхэр мы бгынэ-
жыгъэ чыплэм ращыжыныхъшъ,
нахъ цыфкIоплэ къуапэм щагъэ-
тылгыжыныхъ ямурадыгъ.

ГухэкIми, яшIоигъоныгъэ зэ-
хэзыхыпхъэ къулыкъу е цыфы
горэмми ытхъакIумэ ригъэхъа-
гъэп. Тарихъ зэфэнчъэгъагъэр
дэгъэзыжыгъэным игъоу ащ
кышыуцугъ. Ау цыф кызыр-
кIохэр, заекъо кIалэхэр ащ
кыгъэушыгъэх ыкIи губзы-
гъэмрэ ишъхъэгъусэрэ яхъа-
дэхэр зыдэщылхэм саугъэт-
хэр атырагъэуцонэу тыраубы-
тагъ. Мыжъо шэплым хэшы-
кIыгъэ быслымэн саугъэтIлум
атефэшт ахъщэр гупыкI зилэхэм
къагъотыгъ.

Ар ауштэу Тхъэм ылогъагъэ-
щтын, мы уахътэм ежъ Къэ-
занэкъо лIаком шыщ кIалэхэу
Къэрэщэе-Щэрджэсым ыкIи
Адыгеим ащыпсэхэрэр хэгъ-
рэйхэм къафытеуагъэх. Къэ-
рэщэе-ЩэрджэсымкIэ Хъабзэ
районым ит къоджэ закъоу
Заекъом, Къэзанэкъохэм алап-
сэ зыдэщылэм, я XIX-рэ лIэ-
шIэгъум иублэгъум къэбэртэе
Заекъом кыкIыи мыщ къэкIо-
гъагъэхэм къатекIыгъэхэу ало,
мы лIаком текIыгъэхэр япчъа-
гъэкIэ 500 фэдиз хъухъу мыщ
щэпсэх. Адыгеими Къэзанэкъо-
хэр исых, ау Къэбэртэе-Бэлы-

къарым мы лъапкъыр исыжъэп.

КIэкIэу къэплон хъумэ, лъап-
къым ишIуагъэкIэ, ныбжыкIэ-
хэм яхъатыркIэ Iофыр лъыкло-
тагъ. Къэзанэкъо охыплэм унэ-
сыным пае, ащ екIурэ Гъо-
гур ыкIи а гупчэр гъэкъэб-
зэгъэнхэ фэягъэ, унэжъ цыкIур
ащ шылагъ, пырыпыцулъэ-
зэхэгъэкIыхъэгъэ Iэягъ чыплэр.
ТIэкIу кызырэрэошIоу, Iофым
фэжъэгъэн фэягъэ, хэти ышIуа-
бэ шIэу ащ ежэщтыгъ.

Къэсыгъ а мафэри. Мэлыл-
фэгъум и 7-м ехъулэу зэкIэ
а фэлэ-фашIэхэр агъэцэкIагъэх
ыкIи дэгъоу хъугъэ. Джэбагъэ
исаугъэтэу Заекъо гупчэм
щагъэуцугъэм цыфыбэ кышы-
зэрэугоигъ. Ахэм ахэтыгъ Къэ-
рэщэе-Щэрджэсым кыкIыгъэ
купышхор — Къэзанэкъо
лIаком шыщ нэбгырэ 30-м
нахъыбэ ащ хэтыгъ, ежъ-ежы-
рэу зыкъаугъоий къэкIуагъэх,
лъапкъ шIэжым зыцIэ пытэу
кыыхэнэгъэ гупшысакIом зэ-
рифэшъуашэу лытIэныгъэ ра-
хэу. Ахэм Адыгеим кыкIыгъэ
Къэзанэкъохэри ахэтыгъэх.

ЗэкIэ саугъэт пкъыгъохэр
машинэхэм арагъэкIуи, гъогум
техъагъэх. Къушхъэ дэкIоегъур
зэрэкIыныр ашIэу, тыди пхы-
рыкIышъурэ «пазикхэри» гъусэ
ашыгъэх. Саугъэтыр зыцагъэу-
цущт машэр изытIыкIыштымэ
япчъагъэ нахъ кыыхэхъо зэ-
пыт, джащ фэд, саугъэт хы-

лъэм игъэкошын фэхъазырхэри
бэ. Мыщ дэжъым къэхъугъэр
гъэшлэгъон дэд — машэр зы-
щатIышт чыплэу ежъ яшIои-
гъоныгъэкIэ кыыхахыгъэм, къаз-
гъырыжэр зэрэхалэу цыф хъадэ-
къупшъхъэхэр кычIэщыгъэх.
Хэта ахэр зиер? Уегупшысэ-
мэ, Джэбагъ ары. Ау ащ анахъ
джэуап шъыпкъэ къэзытын
зылъэкIыштыр экспертизэр ары.

Саугъэтхэр загъэуцухэ ужым,
цыфхэр зэхэмыкIыжъхэу са-
угъэтым екIуаплэхэмэ Iэ ща-
фэу, ащ кIэрытхэу сурэтхэр
зытырарагъэххэу цытыгъэх.

БлэкIыгъэм, тарихым, ащ
илъэгаплэм анэсыныр лъапкъ
гукъэкIым кыпкъырыкIыгъ,
Джэбагъэ ыцIэ зилъаплэхэр ыкIи
зыпэблагъэхэр къэнэфагъэх.

Хъугъэ-шIэгъэ иным епхыгъэ
Iофтхъабзэхэу зэшIуахыштхэри
агъэнэфагъэх, мы чыплэр цыф
губзыгъэм зэрифэшъуашэу
агъэкIэрэкIэшт, кыыхагъэщыгъ.
Къэзанэкъо Казбек имылькукIэ
мыщ пэлэушэо ин фашIышт,
ащ ышъхъэ тыгъэ батареохэр
тырагъэуцощтых, чэщырэ Зае-
къокIэ укIыкIэу, трассэм, Бэхъ-
сан екIурэм, тетхагъэр шIун-
кIым кышынынэфэу, кыыхэпсэу
щытынэу. Зигушылэ сыдигъуи
уасэ фашIыштыгъэу ыкIи уасэ
зилэу къэнэгъэ губзыгъэр ащы-
мыгъупшэнэу.

ДЗЭУКЪОЖЪ Нуриет.

ГЪЭЗЕТЕДЖЭР КЪЫКIЭУПЧIЭ

Сыда ыпкIэ зылыттын фаер?

**Мы упчIэр бэмэ къаты, медицинэ фэлэ-фашIэхэу
Iэзэплэ учреждениехэм ащагъэцакIэхэрэм ащыщэу
ыпкIэ зылыттынэу цытымрэ ыпкIэ хэмылэу
афагъэцэкIэн фаехэмрэ нахъ зэхэфыгъэ хэлъэу
алыгъэIэсыгъэным кыкIэлъэлухэу.**

Шъуналэ тешъудзагъэмэ, ныб-
джэгъу лъаплэхэр, Адыгэ Рес-
публикэм псауныгъэр къэухъу-
мэгъэнымкIэ иминистрэу Мэрэ-
тыкъо Рустем бэмышIэу гу-
щылэгъу тызыфэхъум, а упчIэм
кIэкIэу иджэуап кыыредгъэты-
гъагъ. Джыри зэ нахъ игъэкIо-
тыгъэу къэттын ыпкIэ зыхэлъ
фэлэ-фашIэу медицинэ учреж-
дениехэм ащагъэцакIэхэрэр зы-
фэдэхэр, министрэм иджэуап
тыкыпкъырыкIысэ, ахэм афэ-
гъэхыгъэ къэбарыр Iэзэплэ
учреждениехэм ядэпкъхэм,
аныхъ лъэгъуплэ чыплэхэм, апы-
лъагъэхэм.

Урысые Федерацием и Пра-
вительство 2012-рэ илъэсым
чъэпыогъум и 10-м унашъоу
ышыгъэм диштэу, Iэзэплэ уч-
реждениехэу псауныгъэр къэ-
ухъумэгъэным икъулыкъу гъэ-
кIэжыгъэным тегъэпсыхъэгъэ
программэм хэлажъэхэрэм
ыпкIэ хэлъэу медицинэ фэлэ-
фашIэхэр агъэцэкIэнхэм ифи-
тыныгъэ ялэ хъугъэ. Сыда ахэм,
ыпкIэ зылыттын фэе меди-
цинэ фэлэ-фашIэхэм, ахахъэ-
хэрэр?

Пстэуми апэу кыыхэгъэщы-
гъэн фае, цыфхэм ыпкIэ хэ-
мылэу медицинэ Iэпылэгъу

ягъэгъотыгъэнымкIэ къэралыгъо
программэм кыдылгытэхэрэм
ашIокIэу (цыфым ишIоигъо-
ныгъэкIэ) фэгъэцэкIэгъэным ар
кIэлъэлумэ, ахэм апкIэ ытIынэу
щыт. Мыщ хэхъэх ежъ (сы-
маджэм) стационарым кышчелэ-
зэхэ зыхъукIэ, изакъоу еп-
хыгъэ медицинскэ пост илэныр;
цыфым ипсауныгъэкIэ анахъ
ищыкIэгъэ Iэзэгъу уцхэу, анахъ
шъхъалэхэу альытагъэхэм («Пе-
речень жизненно необходимых
и важнейших лекарственных
препаратов» зыфилоу) ахэ-
мышъэхэрэм ащыщ, узэу илэм
дэу шIокI имылэу ищыкIэгъэ
дэдэу щымытми, рахъылэнэу
шIоигъоныгъэ илэмэ; медици-
нэ фэлэ-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ
шапхъэу (стандартэу) шылэхэм
атекIэу медицинэ пкъыгъо го-
рэхэр, хэушъхъафыкIыгъэ (ле-

чебнэ) гъомылапхъэхэр ыгъэ-
федэнхэр ищыклагъэу щытмэ
(ельытэмэ).

А унашъоу зигугъу къэтшIы-
гъэм ыпкIэ зылыттынэу кы-
дылгытэрэ фэлэ-фашIэхэм
ащыщ цыфым ыцIэ-ыпкъэуацIэ
аримылоу (анонимнэу), УФ-м
ихэбзэгъэуцугъэхэм шIокI
имылэу ахэр (ыцIэ, ыпкъэуацIэ)
гъэунэфыгъэнхэ фаеу кызы-
щилохэрэм кыыхимыубытэмэ
елэзэгъэныр.

Джащ фэдэу медицинэ фэлэ-
фашIэу афагъэцакIэхэрэм апкIэ
атынэу щыт ежъ-ежырэу Iэза-
плэм зыфэзыгъазэхэрэм, ахэр
УФ-м и Законэу «Урысые
Федерацием щыпсэхэрэм
япсауныгъэ къэухъумэгъэным
фэгъэхыгъэ» зыфилоу ия 21-
рэ статья кыыхимыубытэрэмэ
ыкIи Iэпылэгъу псынкIэ цыфым
егъэгъотыгъэн фаеу щымытмэ.

Мы Iофыгъоу тызытегушылэ-
рэм епхыгъэу кыыхэгъэщыгъэн

фае: медицинэ учреждением
ыпкIэ хэлъэу фэлэ-фашIэ гъэ-
нэфагъэхэр ыгъэцэкIэнхэм ифи-
тыныгъэ Адыгэ Республикэм
псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ
и Министерствэ зыритырэр
ыпкIэ хэмылэу гъэцэкIэгъэн
фэе медицинэ фэлэ-фашIэхэу
къэралыгъо программэм кы-
дылгытэхэрэр зэригъэцэкIэ-
щтхэр врач шъхъалэм кызыу-
шыхъаткIэ ары нылэп.

ЕтIани медицинэ учрежде-
ниеу ыпкIэ хэлъэу фэлэ-фашIэ-
хэр ыгъэцэкIэнхэм ифитыныгъэ
зилэм къеолIэгъэ цыфым (за-
казчикым) зэзэгъыныгъэ дишIы-
ным ыпэкIэ ыпкIэ хэмылэу
мыщ щагъэцэкIэрэ медицинэ
фэлэ-фашIэхэр зыфэдэхэм ар
щагъэгъозэн фае. Ахэм къа-
химыубытэу, ау ежъ фагъэцэ-
кIэнэу къахихыхэрэр ары,
ыпшъэкIэ кызырэрэщытIуагъэу,
ыпкIэ зыфитыштыр.

**ШIокI зимылэ медицинэ страхованием иполисыжъ-
хэр зылыгъхэу Iэзэплэ учреждениехэм
якIуаплэхэрэмрэ ахэм ярегистратурэхэм Iоф
ащызышIэхэрэмрэ азыфагу зэгуримылоныгъэ къи-
таджэу, полисыр зэблэзымышъугъэхэр амыштэнхэу
унашъоу къафашыгъэу кызылохэрэу къахэкIых.
Сыда мыщ фэгъэхыгъэу унашъоу шылэр?**

Къыхъащт илъэсым нэс кIуачIэ яI

ШIокI зимылэ медицинэ стра-
хованиемкIэ Урысые Федера-
цием ифонд кызыритырымкIэ
ыкIи тэ тичIыплэ къулыкъу кы-
зэрилорэмкIэ, медицинэ поли-
сыжъхэм кIэхэм акIуачIэ мы

лъэхъаным зэфэдэ. Ахэм яз
зылыгъым медицинэ Iэпылэгъу
Iэзэплэ учреждением кышы-
ратын фае, сыда плэмэ 2015-
рэ илъэсым ищылэ мазэ и
1-м нэс полисыжъхэм джыри

«Iоф ашIэшт». Арышъ, мы илъэ-
сым ыкIэхэм анэс ахэр зэб-
лахъухэмэ хъушът.

**Зыгъэхъазырыгъэр
ЖАКIЭМЫКЪО Аминэт.**

УСЭХЭР

Сэ сыадыг

Адыгабзэр сэгъэбзэрабзэ —
Шу сэлъэгъу сиядыгабзэ,
Унагъом сыщырэгъушылэ,
Сыреджэ, сырэтхэ — goly!

Адыгэ пцынэр зэрэгъуэтэр —
Пчэгур кыизэлэклоты.
Хъатыяклэм бэщыр елэты —
Адыгэ къашъом зесэты.

— Емыгъэхь! — макуо
хъатыяклор,
Сыкъешлэ сфимыкьоу пчэгур.
Жьы хьарзэу зысэгъэлъат,
Адыгэ къашъор хьалэмэт.

Сыадыг. Адыгагъэр сиклас —
Гуклэгъу, укыит, лэдэб, намыс...
Мары шыклэпцынэр сэштэ —
Нарт оредым десэгъаштэ.

Дэхагъэм уелэты

Зэрэдунаеу тэтием фэд —
Бэшлагъэу уашъом тыдэклыгъ.
Джыбэ телефонри лэрыфэгъу
дэд —
Чым агъунэ зэринэклыгъ.

Телепхъуанти тил, тегъэдало,
Елбэтэу къэбарыр къеты.
Щэуджых, ореды кыщало,
Ау нэхъой зимыли еты...

Ар шлоп, ар е —
тызэлъеубыты,
Типсауныгъэ хигъахъорэп.
Алоба, дэхагъэм уелэты —
Хэткли лыегъащэу хьурэп.

Щылэныгъэр шъооу лэшлү

Къэзгъэшлагъэм сэ сээекло —
Къушхъэ цаклэм сыккырэкло.
Сыкъепллыхмэ, шъхьэр
уназэу,
Мэхъу слъакъуи къэклэзэзэу.

Ауми, сэкло къэзгъэшлагъэм,
Секлү псагъэу зыфэсшыгъэм.
Шъхьэр уназэмэ, уухыгъэ,
Ау сыгу клодрэн, сэ сэгугъэ.

Сыдэу шлагъуа, сэ сэгугъэ,
Лъагъоу силэр сыульэгугъэ.
Пэрыохъубэр зэпысэчы,
Фэмыщэчэу лупшлэр мачэ.

Лэхэр мастхъэх, шъхьэр
зэтэзы,
Слэздэкъапи бэу зэгозы...
Къэзгъэшлагъэм сэ сээекло —
Къины лэджми сапэшлукло.

Гуи, пкъышъоли сэгъэпытэ,
Къащтэ силэп, сылъэклүатэ,
Щылэныгъэр шъооу лэшлү —
Сыклэхъопсы, сыклэгушлү!

Сэлэ

Сэлэ, гъэшлэгъоны мы
тиухэтэ —
Тещыныхъэ шъхьадж ышъхъэ,
итахътэ.
Пхъэ зэкъо лъэмыдж икыирэм
тыфэд,
Нахьыбэр зыуж итыр ежъ ифед.

Сэлэ, неущ къэрэмыхъу нахъ
дэй —
Къушхъэ цаклэ хьурэр
лэпылэгъу фай.

Тильэхъанэ тхъэ щынагъор боу
щымакл,
Тэ тыщэклэ цыф гуклэгъу,
зэхэшлык.

Сэлэ, ренэу цыф шульэгъу
кытхэфэнэу,
Кытщыгугъэрэм икын
шъхьащытхынэу.
Зын-зытэу, цыфхэр, зым зыр
ищыклагъ —
Ар кызыгурымылорэр еклагъ.

Сэлэ, гъэшлэгъоны мы
тиухэтэ —
Тещыныхъэ шъхьадж ышъхъэ,
итахътэ.
Тэ тцэклэ цыф гуклэгъу,
зэхэшлык,
Тыгъэ нурэр типчъэлу лорэмыкл!

Тынапэ тыгъэпсэу тыжъугъэпсэу

Сыдэу жьы онтэгъу
тихэгъуашъхъэ лутыр,
Сыккызэплъэклыжмэ, сыд
силъэужыщтыр!?

Лэжыгъэшлэпэхэр цыраум
зэлъештэх,
Клочлэрыпсэухэм делашъо
атыраштэ.

Зым зыр зэригъэпцлэщтым
нафэу ыуж ит,
Умытыгъо хъумэ, хъэм
удагъэшхэщт.

Унэгуйыхыгъэмэ, цыхъэ
кыпфашлыщтэп,
Угу зэлухыгъэмэ, ныбджэгъу
уашлыщтэп.

Игъо хъугъэ — цыфыгъэм
кытферэгъэзэжъ,
Шъхьадж игубгъо гъэбэжъулъэу
ерэлэжъ.

Уахътэм ипс шлоркъ
тычлыримгъэлысэу,
Тынапэ тыгъэпсэу, игъошъ,
тыжъугъэпсэу!

Тиныбжыкълэхэр — къэгъэгъэ лэрамыш

Чым ынапэ гъатхэм
егъэкълэжыи,
Гу цыклур армэ —
зыреутэклыжыи.
Гъэтхэжъ шъабэр кытэдэхашлэ,
Тыгъэу, къэгъагъэу гум
зыкыххешлэ.

Тищагу дэт чыгхэр
кыизэлъэтлэмыш,
Яныбжыкълэу гохъхэр зызылэтрэ
тамэх,
Кытфэзэщыгъэу огур зэпэнэф,
Бзыухэм кыизэлъало яорэд чэф.

Клым ифыртынэ гъатхэм
тцегъэгъупшэ,
Илъэсэу гъашлэм хэклыгъэр
тхъапша?!
Тыфаеп блэклыгъэм
илыгъу-лыст,
Охътэ зэблэклым хэти ерэмыст!

Тиныбжыкълэхэр — къэгъэгъэ
лэрамыш,
Ягъогухэр зафэу, тхъэм
къеухъумэх!

Сикъоджэ

гупсэ — сипкълыхьэлъэгу

лахьыл-лыщыщхэр дышъэ
зэрыбл,
Чылэгъу-гъунэгъухэр остыгъэу
сфабл.

Джэджэ мээу къужъэе факлор
Къысэджэ: «Къакло, къеблагъ,
Шаклор!»

Мэкъуплэр армэ, бэ —
мыгъэзэжъ,
Щэмэджыр згъэпсыгъэшъ,
гобзы-гольхъажъ.

Сиарыгъын пэпчэ лужъоу исэщ,
Лэбэпс ижъ шынэ шлоу
зылусэщ.

Цыфхэр щызэхахъэх
сикъоджэ пчэгу,
Сикъоджэ гупсэ —
сипкълыхьэлъэгу.

Оры

зэлъытыгъэр

Уасэу кыпфашлыщтыр
ладжми ялбытыгъ,
Узэрэзеклощтыр —
Адыгагъ, цыфыгъ.

Пцлэ умыгъэпыутэу
Ухэтми зекло.
Зыми ыгу имыутэу
Уиильэсхэр гъаклох.

Хэти фай агъэшлонэу —
Ар къэлэжыгъуай.
Гъашлэр бай пшынуэ
Шэн дэгъубэр клэгъуай.

Инэу узылэтыщтыр —
Гукъэбзэ-лэкъабз,
Узыгъэпыутыщтыр —
Дэубэ-дашх — зыхэгъэз!

Уасэу кыпфашлыщтыр
Оры зэлъытыгъэр.

У а х ъ т э р кыизэплъэклы

Мэзыжъыем илапчъэ тыгъэр
фыкъопллы,
Уцы цыпэр дыдэу члы
шъабэм кыххэпллы.

Зыупллыхъэ зэпытми,
губгъом уемызэщэу,
Клочлэ шъэф мыухыжъ хэлъ
ащ узыфищэу.

Тичлыопс итеплъэ джэнэтэу
хъопсагъо —
Сицлыкълугъом щегъэжыагъэу
зэхэсшлагъэ.

Тихэгъуашъхъэ бэрэ
зыккысфегъэзэжъыи,
Мафэ къэси шъхъэм щызеклорэр
мыгъэзэжъыи.

Чъыем хэтэу пкыхъэхэр
нэгум щызэблэклых,
Уахътэр макло, аущтми
кыизэплъэклы.

Фай ар ренэу сикло
езгъэхъунэу,
Сипкыхъэ нэфхэр нэфаплэ
хъунхэу.

Адыгэ

намысыр — тилъэгъо нэф

Джы зигъор ахъщ, машина
клэракл,
Цыфыбэ имысэу унэшхо
зэгъокл.

Тиадыгагъэ тхэклосыкълыжыи,
Ар гум ыштэна —
зыреутэклыжыи.

«Тыадыгэжъба!?» бэмэ уагъало,
Бзэджэ-нэджагъэр луклрэн
типчъэлу.
Гуклэгъунчъагъэм хэклрэн, нахъ
хахъо,
Бзэгухъэ купхэм цыфхэр
зэщахъох.

Тигупсэу хэгъэгур тидышъэ кокл,
Имэзи, ипсыхъуи лалл
кытащэкл.
Тичлыгу гъэбэжъулъэ гумэклым
хэт —
Егугъузэ ар зылэжыщтыр хэт!?

Плун-гъэсэнэгъэм уасэ
фашлыжърэп,
Непэ блэптлупщырэм неущ
уклэхъажърэп.
Тхыль еджэныр хъугъэ
хъэтэпэмыхъ,
Шэныгъэр лыя — ащ цыфхэм
уахэхъ!

Аккылым фэлажъэрэр агъэпыут,
Мыпсэу-мылажъэхэм амакъэ
зелэт.
Адыгэ намысыр тэрклэ лъэгъо
нэф,
Ар тинепэрэ, тинеушрэ маф.

Тил шэн-хабзэ
узэригъэхъуапсэу —
Щытымыгъэзыеу джащ
тырыжъугъэпсэу!

Усэхэр — сищылэныгъ

Сыушъэфрэн, усэхэр —
сищылэныгъ,
Самыгъэчыежъэу слуплэ алыгъ.
Ккысалоклрэн, ккысало:
«Утхэн фай,
Темыхъажъ уикъэлэм о
уимэклай!»

Шульэгъу оредыр бгъэгум
дэзагъэрэп,
Зигъэпсэфыным сыдкли
езэгъэрэп.
Усэ сатырхэр кыизэкълэпэклох,
Ахэр гоу пагъэм игугъэ ллыклох.

Зыр сымыухзэ адрэр
ккысэдао,
Ккыздешлэштхэ фэдэх ахэр
цэлдао.

Сыушъэфрэн, усэхэр —
сищылэныгъ,
Самыгъэчыежъэу слуплэ алыгъ.

Дунаир сиеу ахэм
ккысшлугъэшлы —
Сыраутэклэзэ, цыхъэ
зыфысагъэшлы.

Акэцэ

чъыгыр

Осыр къесыгъэу, илъэсыклэу
Акэцэ чъыгым ккытшлугэгъэшлы.
Мэ лэшлур ащ ккыпилъэсыклэу,
Жъоныгъуаклэм нафэ зыкъешлы.

Бжъэхэр къепшлэклхэу
икъэгъагъэ,
лэшлупсэу клэтыр рахъумпкылы.
Цыфхэми афэхъугъ ар
благъэ —
Нэжъ-лужъхэр рылазэхэу
ккыххэклы.

Акэцэ чъыгыр гъатхэм инэф,
Узэригъэплъэклэу ар дахэ.
Псэ зыпытыр хэтми егъэчэф,
Шъхъащэ ккышлэзэ, сэлэм
ккытехы!

Бысымгуащэм

бэ елъытыгъэр

Хъульфыгъэм уасэу илэщтыр
зэлъытыгъэр
Бзылфыгъэ хъупхъэу
бысымгуащэр ары.
Щылэклэ гупсэф унагъом
изылхъэщтыр,
Ренэу узгъэиныщтыр
бысымгуащэр ары.

Ллакъоу ккызхэхъагъэм
къешлэклыгъэ пстэур
Зезыщэу, зыгъашлорэр
бысымгуащэр ары.
лофыгъоу гъунэнчъ унагъор
зэуаллэрэр,
Ккынми, ар зылэтрэр
бысымгуащэр ары.

лахъыли, благи ныккылыфыгъэм
фигъадэу,
Дахэу зезыщэщтыр
бысымгуащэр ары.
Ныбджэгъуи, гъунэгъуи зафэу
зэфигъадэу,
Узгъэлэплэщтыр бысымгуащэр
ары.

Цыфмэ уахахъэмэ, теплъэу
уилэр зыфэдэр
Зишъуашэу, зэпхыгъэр
бысымгуащэр ары.
Пчъагъэрэ мафэ къэс, хъаклэ
къэклошт фэдэу,
Фабэу пфэлпцэрыхъэрэр
бысымгуащэр ары.

Гум хэклми, хахъоми, шъхъэр
къэузыгъэми,
Нэу пшъхъащытыщтыр
бысымгуащэр ары.
Нэгур ккызалъэу, жыгъом
фэбгъазэми,
Ккыбдеклокл зэпытрэр
бысымгуащэр ары.

Джащ фэдэу бэдэд
бысымгуащэм
елъытыгъэр —
Унагъуи, лакъуи ккырыклощтыр
ащ епхыгъ.
Хэтми, насыпышлү ащ идэгъу
зыгъотыгъэр,
Бысымгуащэм ынэгу нэфэу
зэлорэхыгъ.

КУШЪХЪЭФЭЧЪЭ СПОРТЫМКІЭ ДУНЭЕ ЗЭҮКІЭГЪУХЭР

Адыгеим ишлұхъафтын
хэта кыдэзыхыщтыр?

Кушъхъэфэчъэ спортымкіэ я V-рэ Дунэе зэлукігъоу «Адыгеим и Гран-при» зыфилорэр непэ Мыекъопэ районым щаублэ. Мэфитфым кыкюцл спортсменхэм километрэ 570-рэ тиреспубликэ кыщаклұшт. Адыгеим кушъхъэфэчъэ спортымкіэ икэлэцыкы-ныбжыкыкы спорт еджаплэ идиректорэу Анатолий Лелюк тызэрэщигъэгъозагъэу, Урысыем испортсменхэм ямызакъоу, Молдавием, Украинэм, Белоруссием, Австрием, Узбекистан, Азербайджан, нэмыкхэм къарыкыгъэхэр зэнэкъокъухэм ащылъэгъуштых.

Урысыем кушъхъэфэчъэ спортымкіэ ифедерацияе ипрезидентэу Игорь Макаровым кызыери-луагэмкіэ, спортсмен ныбжыкыкы-хэу сэнатушыгъэ зыхэлхэм, зэнэкъокъухэм ахэлэжъэхэзэ опыт

зилэ хъугъэхэм Адыгеим игъогъухэм ялэпэлэсэнэгъэ ащауплэ-клұшт.

Мэлыльфэгүм и 16-м спортсменхэм километри 10 кыаклұшт — Каменноостокскэм кыщаублэ-

ныш, Победэм нэсыштых. Мэлыльфэгүм и 17-м километри 171,4-м щызэнэкъокъуштых. Мыекъуапэ икынынхэш, Улапэ нэсыштых, Мыекъуапэ кыагъэзэжышты.

Мэлыльфэгүм и 18-м, 19-м, 20-м Мыекъуапэ, Мыекъопэ районым зэлукігъухэр ащылкыштых. Сурэтым итхэр: **Анатолий Лелюкрэ спортсменхэмрэ.**

Ушу-саньда.

Хэгъэгүм изэнэкъокъу

Кіэлэеджакломэ
тагъэгүшлэ

Хэгъэгүм иныбжыкыкы хэм ушу-саньдамкіэ язэнэкъокъу Белгород хэкум икыалэу Старый Оскол щыкылауагъ. Кыблэ шьолпырым ихъшыпыкыгъэ командэ хэтхэу Адыгеим испортсменхэр зэлукігъухэм ахэлэжъагъэх.

Илээс 13 — 14 зыныбжыкы хэм якуп Даниил Шперберг дышъэ медалыр кыщыхыгъ. Екатерина Малыхинам апэрэ чыплэр кыфагъэшшоагъ, илээс 15 — 16 зыныбжыкы хэм якуп.

Бэрэтэрэ Амиррэ Мэрэтыкыо Нурдинрэ ятлонэрэ чыплэхэр кыахыгъэх. Лина Вихлянцевамрэ Илья Чернышовымрэ яцэнэрэ хъугъэх.

Тренерхэу Даур Хьамид, Хьокло Азэмаат, Нэмытлэкыо Аскэр тиспортсменхэр зэлукігъухэм афагъэхъазырыгъэх.

БАСКЕТБОЛ. АПШЪЭРЭ КУПЭУ «Б»-р

Теклорэр дышъэм фэбэнэшт

Урысые Федерацием баскетболымкіэ изэнэкъокъоу апшъэрэ купэу «Б»-м щыклорэм мыекъопэ «Динамо-МГТУ-р» дэгъоу щешлэ. Апэрэ чыплэм икыдэхын фэгъэхыгъэ зэлукігъур непэ тикыалэ щыкылошт.

«Динамо-МГТУ-р» Тобольскэ икомандэу «Нефтехимикым» дешлэшт. Тогъогогъо теклоныгъэр кыдэзыхырэр финалым хэхъашт, дышъэ медалым фэбэнэшт. Зэнэкъокъур зыхыштыр нахъ кышлэгъуае зышлырэр гурылогъуаеп. Сыда плэмэ апэрэ ешлэгъур Мыекъуапэ щыкылошт, ау ятлонэрэ ыкы яцэнэрэ зэлукігъухэр Тобольскэ щызэхъаштых. Тогъогогъо теклоныгъэр кыдэзыхырэр финалым хэхъашт.

Мыекъуапэ непэ щыкылошт ешлэгъур пчыхъэм сыхъатыр 6-м аублэшт. Спортыр зикласэхэр ешлэгъухэм яплъынхэу зэхъа-кылохэм рагъэблагъэх.

НАРДХЭР

Сыдигъуи
дэгъоу
зэхъаштэ

Даур Вячеслав фэгъэхыгъэ шлэжъ зэнэкъокъур нардхэмкіэ яхэнэрэу Мыекъуапэ щыкылауагъ. Ешлэкылохэр бэ зэрэхъухэрэм кыыхэкылу купитлоу агошчыи, апэрэ чыплэхэм афэбанэ зышлоигъомэ амалышлұхэр аратыгъэх.

дэу «Зэкъошныгъэм» илээсыбэрэ щешлэгъэ Юрий Филипповыр, Урысыемрэ Адыгеимрэ язаслуженнэ тренерэу Хьот Юныс, нэмыкхэри. Зэлукігъухэм язэ-

хэцэн В. Даурым ныбджэгъоу илагъэхэр, спортым лок щызышлэхэрэр пыллыгъэх.

— Спорт еджаплэхэм илээсыбэрэ япэцэгъэ Даур Вячеслав гукігъу хэлъыгъ, цыфышлұгъ, — кыылауагъ зэнэкъокъум исудья шъхыалэу Пэнэшъу Мыхъамодэ. — Тафэраз ныбджэгъоу илагъэхэм, зышагъэгъушэрэп. Анатолий Лелюк, Павел Иваненкэм, фэшъафхэм кубокхэр, нэмык шлұхъафтынхэр кыагъэхъазырыгъэх.

Футбол командэу «Чыгушъхъэм» итренер шъхыалэу Хьапэкыэ Аслъан хэушъафкыкыгъэ шлұхъафтынэу ыгъэнэфагъэр анахъ чанэу зыкызыгъэлъэгъуагъэмэ ащышэу Станислав Запрелюк фэгъэшшоагъ. Артур Вардумян, Тіэшъу Айдемыр, Урсэкыо Байзэт зэлукігъухэм чанэу ахэлэжъагъэх.

Футбол ешлэщтыгъэхэр, самбэмкіэ ыкы дзюдомкіэ банэщты-

гъэхэр, еджакылохэр, локшлэным иветеранхэр нард зэрэшлэхэрэр шлукіэ кыхэтэгъэщы. Республикэ стадионым ипащэу Шъхъэбэ Саид зэхэцэн локыгъохэмкіэ лэпылэгъу кыафэхъу, зэнэкъокъухэр гъэшлэгъонэу сыдигъуи макылох.

Сурэтхэм арытхэр: **Даур Вячеслав; хагъэунэфыкырэ чыплэхэр кыдэзыхыгъэхэу Рубен Нарудьян, Азиз Оганесян, Пэнэшъу Мыхъамодэ.**

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЪ Нурбий.

Зэхъышъагъэр ыкы кыдэзыгъэкылырэр: Адыгэ Республикэм лэпкы локхэмкіэ, лэпкыб кыэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкыгъухэм адырлэ зэпхыныгъэхэмкіэ ыкы кыбар жъугъэм иамалхэмкіэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшылэр: 385000, кы. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхыалэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэр-пшъэдэкыжъ зыхырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зышаушыхъатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын локхэмкіэ, телерадиокызытынхэмкіэ ыкы зэлы-лэсыкы амалхэмкіэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэорышлал, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутирэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кы. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Пчыагъэр

4000
Индексхэр 52161
52162
Зак. 1041

Хэутыным узщыкылэхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00
Зыщыкылэхэгъэхэ уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхыалэр

Дэрбэ Тимур

Редактор шъхыалэм иапэрэ гуадзэр

Мэшлэкыо Саид

Редактор шъхыалэм игуадзэр — пшъэдэкыжъ зыхырэ секретарыр Хьурмэ Хьусен